

## Nariadenie vlády č.

**83 / 2013 Z. z.** Nariadenie vlády Slovenskej republiky o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci

(pôvodný predpis, čiastka 22,  
strana 762)

Zo dňa: 3. 4. 2013

Platný od: 13. 4. 2013

Účinný od: 15. 4. 2013

83

### NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 3. apríla 2013

**o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci**

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 607/2004 Z. z. nariaďuje:

#### § 1

Predmet úpravy

(1) Toto nariadenie vlády ustanovuje požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov pred rizikami z expozície biologickým faktorom pri práci a na predchádzanie týmto rizikám pri všetkých činnostiach, pri ktorých zamestnanci sú alebo môžu byť pri práci exponovaní biologickým faktorom.

(2) Toto nariadenie vlády sa ďalej vzťahuje aj na činnosti, pri ktorých zamestnanci v zdravotníctve vrátane zamestnancov iných zamestnávateľov, ktorí plnia úlohy na spoločnom pracovisku,<sup>1)</sup> môžu byť poranení ostrými zdravotníckymi predmetmi. Vzorový indikatívny zoznam prác s biologickými faktormi je uvedený v prílohe č. 1.

#### § 2

Základné pojmy

Na účely tohto nariadenia vlády

a) biologické faktory sú mikroorganizmy vrátane geneticky modifikovaných mikroorganizmov, bunkové kultúry a ľudské endoparazity, ktoré môžu vyvolať nákazu, alergiu alebo toxický účinok u ľudí; biologické faktory sú tiež príóny, ktoré môžu spôsobiť u ľudí prenosné ochorenie,

b) mikroorganizmy sú mikrobiologické bunkové jedince alebo nebunkové jedince, ktoré sú schopné procesu zdvojenia alebo prenosu genetického materiálu,

c) bunkové kultúry sú populácie buniek získané kultiváciou mnohobunkových organizmov v laboratórnych podmienkach,

d) ostré zdravotnícke predmety vrátane injekčných ihlíc sú pracovné prostriedky<sup>2)</sup> používané na vykonávanie špecifických zdravotníckych činností, ktorými sa dá porezať, pichnúť, spôsobiť poranenie alebo nákazu (ďalej len „poranenie alebo nákaza pri vykonávaní zdravotníckych činností“).

#### § 3

Klasifikácia biologických faktorov

(1) Biologické faktory sa na základe miery rizika nákazy u ľudí klasifikujú na

a) biologické faktory 1. skupiny, pri ktorých nie je pravdepodobné, že by mohli spôsobiť ochorenie ľudí,

b) biologické faktory 2. skupiny, ktoré môžu spôsobiť ochorenie ľudí a mohli by predstavovať nebezpečenstvo pre zamestnancov, ale nie je pravdepodobné, že sa ochorenie rozšíri v populácii, pričom obvykle je k dispozícii účinná profylaxia alebo liečba,

c) biologické faktory 3. skupiny, ktoré môžu spôsobiť závažné ochorenie ľudí a vážne nebezpečenstvo pre zamestnancov; môžu predstavovať riziko rozšírenia v populácii, pričom obvykle je k dispozícii účinná profylaxia alebo liečba,

d) biologické faktory 4. skupiny, ktoré spôsobujú závažné ochorenie ľudí a sú vážnym nebezpečenstvom pre

zamestnancov; môžu predstavovať vysoké riziko rozšírenia v populácii, pričom obvykle nie je k dispozícii účinná profylaxia alebo liečba.

(2) Klasifikácia biologických faktorov podľa odseku 1 písm. b) až d) je uvedená v prílohe č. 2.

(3) Ak biologický faktor nemožno jednoznačne klasifikovať ako faktor jednej zo skupín uvedených v odseku 1, tento faktor sa klasifikuje ako faktor skupiny s vyššou mierou rizika.

#### § 4

Posudzovanie rizika z expozície biologickým faktorom

(1) Pri činnosti, pri ktorej by mohlo vzniknúť riziko z expozície biologickým faktorom vrátane poranenia alebo nákazy pri vykonávaní zdravotníckych činností, musí zamestnávateľ určiť povahu, stupeň a trvanie expozície zamestnancov týmto biologickým faktorom, aby mohol posúdiť akékoľvek riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov a prijať opatrenia.

(2) Pri činnostiach, ktoré sú spojené s expozíciou viacerým druhom biologických faktorov, zamestnávateľ posudzuje riziko podľa odseku 1 na základe nebezpečenstva, ktoré spolu predstavujú prítomné biologické faktory alebo situácie súvisiace s poranením alebo nákazou pri vykonávaní zdravotníckych činností; zamestnávateľ musí vykonávať posúdenie rizika z expozície biologickým faktorom pravidelne a vždy, keď sa zmenia podmienky, ktoré môžu ovplyvniť expozíciu zamestnancov biologickým faktorom.

(3) Zamestnávateľ musí na požiadanie predložiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva<sup>3)</sup> alebo príslušnému inšpektorátu práce<sup>4)</sup> informácie, ktoré sú podkladom na posúdenie rizika z expozície biologickým faktorom podľa odsekov 1 a 2.

(4) Posudzovanie rizika z expozície biologickým faktorom podľa odsekov 1 a 2 sa vykonáva na základe dostupných informácií a zahŕňa

a) klasifikáciu biologických faktorov, ktoré sú alebo môžu byť nebezpečné pre zdravie ľudí podľa § 3,

b) pracovné postupy a technológie spojené s rizikom expozície biologickým faktorom vrátane situácií súvisiacich s poranením alebo nákazou pri vykonávaní zdravotníckych činností vrátane kontaktu s krvou alebo iným potenciálne infekčným materiálom,

c) pracovné podmienky,<sup>5)</sup> organizáciu práce s biologickými faktormi z hľadiska prevencie prenosných ochorení a odbornú spôsobilosť zamestnancov,

d) psychosociálne faktory a vplyv faktorov súvisiacich s pracovným prostredím,

e) odporúčanie príslušného orgánu verejného zdravotníctva v záujme ochrany zdravia zamestnancov na sledovanie biologických faktorov, ktorým sú alebo môžu byť zamestnanci exponovaní,

f) informácie o prenosných ochoreniach, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s prácou zamestnancov,

g) alergické účinky alebo toxické účinky biologických faktorov, ktoré môžu súvisieť s prácou zamestnancov,

h) poznatky o ochorení, ktoré poškodilo zdravie zamestnancov a ktoré priamo súvisí s ich prácou.

(5) Zamestnávateľ vypracuje na základe posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom posudok o riziku,<sup>6)</sup> v ktorom zohľadní opatrenia uvedené v odsekoch 1 až 4 a v § 5, § 16 a 17.

#### § 5

Uplatňovanie opatrení pri posudzovaní rizika z expozície biologickým faktorom

(1) Ak výsledky posúdenia rizika podľa § 4 preukážu expozíciu alebo možnú expozíciu biologickým faktorom 1. skupiny, ktoré nepredstavujú identifikovateľné zdravotné riziko, ustanovenia § 6 až 18 sa nepoužijú; uplatňuje sa požiadavka prílohy č. 5 prvého bodu.

(2) Ak výsledky posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4 preukážu, že činnosť nezahŕňa ciele práce s biologickým faktorom alebo jeho používanie, ale môže mať za následok expozíciu zamestnancov biologickým faktorom ako pri prácach uvedených v prílohe č. 1, ustanovenia § 6, 8, 9, § 11 až 15 sa budú uplatňovať, ak výsledky posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4 preukážu, že je to potrebné.

#### § 6

Nahrádzanie škodlivého biologického faktora

Ak to povaha činnosti umožňuje, zamestnávateľ vylúči používanie škodlivého biologického faktora a nahradí ho iným biologickým faktorom, ktorý nie je nebezpečný alebo je menej nebezpečný pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov.

#### § 7

Znižovanie rizika z expozície biologickým faktorom

Ak výsledky posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4 preukážu riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov vrátane poranenia alebo nákazy pri vykonávaní zdravotníckych činností, musí zamestnávateľ predísť expozícii biologickým faktorom. Ak to so zreteľom na činnosť a posúdenie rizika podľa § 4 nie je technicky možné, zamestnávateľ musí znížiť expozíciu biologickým faktorom na úroveň, ktorá je nevyhnutná

na primeranú ochranu zdravia alebo bezpečnosť zamestnancov, vykonaním opatrení s prihliadnutím na výsledky posúdenia rizika najmä

- a) obmedzením počtu zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť exponovaní biologickým faktorom, na najnižšiu možnú mieru,
- b) vypracovaním pracovných postupov a technických kontrolných opatrení na zabránenie alebo zníženie uvoľňovania biologických faktorov na mieste práce,
- c) kolektívnymi ochrannými opatreniami; ak sa expozícii biologickým faktorom nedá zabrániť inak, individuálnymi ochrannými opatreniami,
- d) hygienickými opatreniami zameranými na prevenciu alebo obmedzenie náhodného prenosu alebo uvoľnenia biologického faktora z pracoviska,
- e) použitím bezpečnostného a zdravotného označenia a použitím výstražnej značky pre biologické nebezpečenstvo a ďalšej vhodnej značky,<sup>7)</sup>
- f) vypracovaním havarijného plánu pre prípad nehody súvisiacej s biologickými faktormi, ktorý obsahuje technické, organizačné a iné opatrenia na ochranu zamestnancov a zvládnutie nehody,
- g) zisťovaním prítomnosti biologických faktorov používaných pri práci na miestach mimo ich primárnych fyzických bariér, ak je to nevyhnutné a technicky uskutočniteľné,
- h) vybavením pracoviska prostriedkami na bezpečný zber, zhromažďovanie a zneškodňovanie odpadu a používaním bezpečných a identifikovateľných obalov po ich dekontaminácii,
- i) bezpečnou manipuláciou a prepravou biologických faktorov v rámci pracoviska,
- j) predchádzaním poraneniu alebo nákaze pri vykonávaní zdravotníckych činností vrátane poskytovania zdravotnej starostlivosti a služieb s ňou spojených, používaním bezpečných pracovných prostriedkov a bezpečných manipulačných metód zneškodňovania ostrých zdravotníckych predmetov.

## § 8

Informovanie orgánu verejného zdravotníctva

(1) Ak výsledky posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4 preukážu riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov, zamestnávateľ na požiadanie poskytne príslušnému orgánu verejného zdravotníctva<sup>3)</sup> informácie týkajúce sa

- a) výsledkov posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4,
- b) činností, pri ktorých zamestnanci boli alebo mohli byť exponovaní biologickým faktorom,
- c) počtu zamestnancov exponovaných biologickým faktorom,
- d) mena, priezviska a odbornej spôsobilosti osoby zodpovednej za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a zdravotný dohľad,
- e) uskutočnených preventívnych a ochranných opatrení vrátane pracovných postupov a metód,
- f) havarijného plánu na ochranu zamestnancov pred expozíciou biologickým faktorom 3. skupiny a 4. skupiny, ktorá môže vzniknúť v dôsledku porušenia bariér ohraničujúcich úroveň ochrany.

(2) Zamestnávateľ bezodkladne informuje príslušný orgán verejného zdravotníctva o akejkoľvek nehode alebo udalosti, ktorá môže mať za následok únik biologického faktora a ktorá môže spôsobiť závažnú nákazu alebo ochorenie ľudí.

(3) Zamestnávateľ po skončení svojej činnosti alebo zrušení pracoviska odovzdá zoznamy osôb podľa § 12 a zdravotné záznamy podľa § 15 príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.

## § 9

Ochranné opatrenia na znižovanie rizika z expozície biologickým faktorom

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pri všetkých činnostiach, pri ktorých je riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov pri práci s biologickými faktormi vrátane poranenia alebo nákazy pri vykonávaní zdravotníckych činností, aby zamestnanci

- a) nejedli a nepili v pracovných priestoroch, v ktorých je pravdepodobnosť kontaminácie biologickými faktormi,
- b) mali vhodnú oddychovú miestnosť a zariadenie na osobnú hygienu,<sup>8)</sup> kde musia byť k dispozícii podľa druhu činnosti aj roztoky na výplach očí a kožné antiseptiká,
- c) používali účinné osobné ochranné pracovné prostriedky<sup>9)</sup> a zabezpečí
  1. ich riadne skladovanie vo vyhradených priestoroch,
  2. ich kontrolu a čistenie, ak je to možné pred použitím a po každom použití,
  3. ich opravu alebo výmenu, ak sa poškodia,
  4. používanie jednorazových osobných ochranných pracovných prostriedkov tam, kde je to potrebné.

(2) Zamestnávateľ určí postupy na odber, manipuláciu a spracovanie vzoriek materiálu ľudského pôvodu alebo

zvieracieho pôvodu vrátane postupov na predchádzanie poraneniu alebo nákaze pri vykonávaní zdravotníckych činností.

(3) Osobné ochranné pracovné prostriedky podľa odseku 1 písm. c), ktoré môžu byť kontaminované biologickými faktormi, zamestnanci musia odložiť pri opúšťaní pracovných priestorov a musia ich udržiavať oddelene od ostatných odevov. Zamestnávateľ zabezpečí ich dekontamináciu a čistenie; ak je to potrebné, aj ich bezpečnú likvidáciu.

(4) Náklady spojené s opatreniami podľa odsekov 1 a 2 uhrádza zamestnávateľ; úhradu týchto nákladov nemožno požadovať od zamestnanca.

## § 10

Informovanie a školenie zamestnancov

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci a zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci boli dostatočne a vhodne vyškolení na základe všetkých dostupných informácií, najmä aby sa im poskytli informácie a pokyny týkajúce sa

- a) nebezpečenstva a možného zdravotného rizika z biologických faktorov,
- b) ochranných a preventívnych opatrení na predchádzanie expozície biologickým faktorom vrátane dodržiavania bezpečných pracovných postupov a možných následkov z ich porušenia,
- c) zodpovednosti za vlastnú bezpečnosť a ochranu zdravia, ako aj bezpečnosť a ochranu zdravia iných osôb, ktoré ovplyvňujú svojou prácou,
- d) dodržiavania osobnej hygieny a používania osobných ochranných pracovných prostriedkov,
- e) postupov, ktoré majú zamestnanci dodržiavať pri nehode, a postupov na jej predchádzanie,
- f) podmienok práce a prevádzky na pracovisku,
- g) označovania rozličných rizik vrátane biologického nebezpečenstva,<sup>7)</sup>
- h) postupov pri poranení alebo nákaze pri vykonávaní zdravotníckych činností vrátane kontaktu s krvou a iným potenciálne infekčným materiálom,
- i) rizika pri kontakte s krvou a telesnými tekutinami,
- j) správneho používania zdravotníckych pomôcok a nástrojov s integrovanými bezpečnostnými mechanizmami,
- k) preventívnych opatrení, štandardných bezpečnostných opatrení, bezpečných systémov práce, postupov správneho používania a zneškodňovania ostrých zdravotníckych predmetov, zneškodňovania kontaminovaného odpadu a významu očkovania,
- l) podporovania osvedčených postupov v oblasti prevencie,
- m) evidencie pracovných úrazov a zasielania záznamu o registrovanom pracovnom úraze a správy o vyšetrení príčin a vzniku pracovného úrazu,<sup>10)</sup> ktoré súvisia s poranením alebo nákazou pri vykonávaní zdravotníckych činností, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,
- n) opatrení, ktoré sa majú prijať pri poranení a úraze.

(2) Školenie podľa odseku 1 je zamestnávateľ povinný

- a) uskutočniť pred začatím práce s biologickými faktormi,
- b) prispôsobiť novému riziku z expozície biologickým faktorom alebo zmenám tohto rizika,
- c) opakovať podľa potreby; najmenej raz ročne, o čom vyhotoví písomný záznam.

## § 11

Informovanie zamestnancov v osobitných prípadoch

(1) Zamestnávateľ vypracuje písomné pokyny o postupe, ktorý sa má dodržať, ak ide o

- a) závažnú nehodu alebo udalosť spojenú s manipuláciou s biologickými faktormi, s poranením alebo nákazou pri vykonávaní zdravotníckych činností vrátane kontaktu s krvou alebo iným potenciálne infekčným materiálom,
- b) manipuláciu s biologickými faktormi 3. skupiny a 4. skupiny.

(2) Písomné pokyny musia byť umiestnené priamo v priestoroch pracoviska na mieste viditeľnom a prístupnom všetkým zamestnancom.

(3) Zamestnanci bezodkladne hlásia každú nehodu alebo udalosť spojenú s manipuláciou s biologickými faktormi vrátane poranenia alebo nákazy pri vykonávaní zdravotníckych činností zamestnávateľovi, poverenej osobe alebo osobe zodpovednej za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

(4) Zamestnávateľ bezodkladne informuje zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci o

- a) každej nehode alebo udalosti, ktorá mohla mať za následok únik biologického faktora, ktorý by mohol spôsobiť závažnú nákazu alebo ochorenie ľudí,
- b) príčinách nehody alebo udalosti a o opatreniach, ktoré vykonal alebo ktoré sa majú vykonať na nápravu

situácie.

(5) Každý zamestnanec má právo na informácie podľa § 12, ktoré sa ho týkajú, a každému zamestnancovi, ak o to požiada, zamestnávateľ poskytuje záznamy týkajúce sa jeho osoby.

(6) Zamestnanci a zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci musia mať prístup k anonymným kolektívnym informáciám, ktoré súvisia s expozíciou zamestnancov biologickým faktorom pri práci.

(7) Zamestnávateľ poskytne zamestnancom a ich zástupcom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na ich písomné požiadanie informácie uvedené v § 8.

## § 12

Zoznam exponovaných zamestnancov

(1) Zamestnávateľ vedie zoznam zamestnancov exponovaných biologickým faktorom 3. skupiny alebo 4. skupiny podľa druhu vykonávanej práce, ak je to možné aj podľa biologického faktora, ktorému boli zamestnanci exponovaní, záznamy o expozícii biologickým faktorom a o nehodách a udalostiach.

(2) Zoznamy zamestnancov podľa odseku 1 zamestnávateľ uchováva

a) najmenej 10 rokov od skončenia expozície biologickým faktorom,

b) 40 rokov od poslednej známej expozície tým biologickým faktorom, ktorý môže mať za následok vznik nákaz,

1. o ktorých je známe, že majú schopnosť vyvolať chronickú nákazu alebo latentnú nákazu,

2. ktoré nie je možné na základe súčasných vedomostí diagnostikovať, až do rozvinutia ochorenia o mnoho rokov neskôr,

3. pri ktorých predchádza vzniku ochorenia zvlášť dlhá inkubačná doba,

4. ktoré sa napriek liečbe v nepravidelných dlhodobých intervaloch obnovujú alebo

5. ktoré môžu zanechať závažné dlhodobé následky.

(3) K zoznamu podľa odseku 1 má prístup lekár vykonávajúci zdravotný dohľad, zdravotnícki pracovníci vykonávajúci dohľad nad pracovnými podmienkami, príslušný orgán verejného zdravotníctva<sup>3)</sup> alebo príslušný inšpektorát práce<sup>4)</sup> a osoby zodpovedné za ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci u zamestnávateľa.

## § 13

Konzultácie a účasť zamestnancov

Konzultácie a účasť zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci pri riešení problematiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s rizikom expozície biologickým faktorom sa vykonávajú podľa osobitného predpisu.<sup>11)</sup>

## § 14

Schválenie používania biologických faktorov a náležitosti žiadosti o schválenie používania biologických faktorov

(1) Používanie biologických faktorov musí vopred schváliť rozhodnutím príslušný orgán verejného zdravotníctva na základe žiadosti,<sup>12)</sup> ak ide o prvé použitie biologických faktorov 2. skupiny, 3. skupiny a 4. skupiny.

(2) Schválenie príslušným orgánom verejného zdravotníctva si zamestnávateľ musí vyžiadať aj na prvé použitie každého ďalšieho biologického faktora 4. skupiny a každého ďalšieho nového biologického faktora 3. skupiny, ak sám predbežne klasifikuje tento biologický faktor.

(3) Na laboratóriá, ktoré vykonávajú diagnostiku biologických faktorov 4. skupiny, sa nevzťahujú ustanovenia odseku 2.

(4) Ak v rámci schválených pracovných procesov alebo postupov pri používaní biologických faktorov nastali zásadné a dôležité zmeny pre zdravie a bezpečnosť pri práci, zamestnávateľ vykoná nové posúdenie rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4; tieto zmeny zamestnávateľ upraví v prevádzkovom poriadku, ktorý predloží na schválenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.<sup>13)</sup>

(5) Žiadosť o schválenie podľa odsekov 1 až 4 musí obsahovať

a) druh a klasifikáciu biologického faktora, ktorý bude zamestnávateľ používať,

b) výsledky posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4,

c) počet zamestnancov exponovaných biologickým faktorom,

d) prevádzkový poriadok,

e) havarijný plán ochrany zamestnancov pri nehode alebo udalosti,

f) meno, priezvisko a odbornú spôsobilosť osoby zodpovednej za bezpečnosť a zdravie pri práci a zdravotný dohľad.

## § 15

Zdravotný dohľad pri práci

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť primeraný zdravotný dohľad pre zamestnancov pri práci, pri ktorej dochádza k expozícii biologickým faktorom, ak na základe posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa

§ 4 zistí riziko pre ich zdravie alebo bezpečnosť; súčasťou zdravotného dohľadu sú aj cielelé lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci.<sup>14)</sup>

(2) Zamestnávateľ musí zabezpečiť zdravotný dohľad pre zamestnancov pred expozíciou biologickým faktorom a v pravidelných intervaloch počas expozície tak, aby bolo možné priamo uplatňovať individuálne ochranné a preventívne opatrenia.

(3) Zdravotný dohľad je primeraný, ak

- a) je možné dať do príčinnej súvislosti expozíciu zamestnanca konkrétnemu biologickému faktoru k špecifickému ochoreniu alebo iným škodlivým účinkom na zdravie, ktoré tento biologický faktor môže vyvolať,
- b) je pravdepodobné, že ochorenie alebo škodlivý účinok na zdravie sa môže vyskytnúť za určitých pracovných podmienok,
- c) vyšetrovacia technika predstavuje malé riziko pre zamestnancov,
- d) existujú štandardné vyšetrovacie metódy na zisťovanie príznakov ochorenia alebo škodlivých účinkov na zdravie.

(4) Zamestnancom, ktorí sú alebo ktorí môžu byť exponovaní biologickým faktorom, proti ktorým nie sú imúnni, zamestnávateľ poskytne očkovanie, ak je k dispozícii účinná očkovacia látka. Pri dostupnosti očkovacích látok zamestnávateľ prihliada na zásady pri očkovaní uvedené v prílohe č. 3.

(5) Každý zamestnanec, u ktorého sa vykonáva zdravotný dohľad, musí mať založený a aktualizovaný osobný zdravotný záznam a záznam o expozícii biologickým faktorom. Zdravotné záznamy a záznamy o expozícii biologickým faktorom obsahujú súhrn výsledkov z vykonanej cieleléj lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci, všetkých reprezentatívnych údajov o expozícii biologickým faktorom, biologického monitorovania a očkovania a skutočností dôležitých na posúdenie zdravotnej spôsobilosti zamestnanca na prácu.

(6) Zdravotné záznamy a záznamy o expozícii zamestnanca biologickým faktorom zamestnávateľ vedie a uchováva počas 10 rokov od skončenia práce zamestnanca, pri ktorej je riziko expozície; v prípadoch uvedených v § 12 ods. 2 písm. b) uchováva osobné zdravotné záznamy najmenej 40 rokov po poslednej známej expozícii biologickým faktorom. Údaje zo zdravotných záznamov a záznamov o expozícii zamestnanca biologickým faktorom zamestnávateľ poskytuje na požiadanie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.

(7) Každý zamestnanec má na požiadanie prístup k zdravotným záznamom a záznamom o expozícii biologickým faktorom týkajúcim sa jeho osoby. Zamestnanec alebo zamestnávateľ môže požiadať o preskúmanie výsledkov zdravotného dohľadu.

(8) Ak fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba zanikne, je povinná odovzdať zoznam zamestnancov so záznamom o expozícii biologickým faktorom príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.

(9) Ak lekár vykonávajúci zdravotný dohľad u zamestnanca zistí ochorenie alebo škodlivé zdravotné účinky, ktoré považuje za následok expozície biologickým faktorom, informuje zamestnanca o výsledkoch a odporúča mu podrobiť sa zdravotnému dohľadu aj po skončení práce v riziku z expozície biologickým faktorom.

(10) Zamestnávateľ na základe zistení podľa odseku 9

- a) vykoná revíziu posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom vypracovaného podľa § 4,
- b) vykoná revíziu opatrení prijatých podľa § 6, 7 a 9 s cieľom vylúčiť alebo znížiť riziko z expozície biologickým faktorom,
- c) zohľadní odporúčanie lekára, ktorý vykonáva zdravotný dohľad, alebo odporúčanie príslušného orgánu verejného zdravotníctva pri uplatňovaní ochranných a preventívnych opatrení vrátane možnosti preložiť zamestnanca na inú prácu, pri ktorej nie je riziko z expozície biologickým faktorom,
- d) zabezpečí zdravotný dohľad u všetkých zamestnancov, ktorí boli podobne exponovaní biologickým faktorom; lekár vykonávajúci zdravotný dohľad môže navrhnúť, aby sa exponovaní zamestnanci podrobili zdravotnému dohľadu, ak ho už nenariadil príslušný orgán verejného zdravotníctva.

(11) Zásady zdravotného dohľadu u zamestnancov exponovaných biologickým faktorom sú uvedené v prílohe č. 4.

(12) Ochorenie alebo úmrtie zamestnanca, o ktorom sa zistí, že nastalo v dôsledku expozície biologickým faktorom pri práci, je zamestnávateľ povinný oznámiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.<sup>15)</sup>

(13) Náklady spojené so zdravotným dohľadom uhrádza zamestnávateľ; úhradu týchto nákladov nie je možné požadovať od zamestnanca.

## § 16

Zdravotnícke zariadenia a zariadenia veterinárnej starostlivosti okrem diagnostických laboratórií

(1) Na účel posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4 zamestnávateľ prihliada najmä na

- a) podozrenie z prítomnosti biologických faktorov v organizme pacienta alebo v organizme zvierat a v biologických materiáloch alebo biologických vzorkách, ktoré sa im odobrali,
- b) ohrozenie, ktoré predstavujú biologické faktory, o ktorých sa vie alebo o ktorých existuje podozrenie, že sú prítomné v organizme pacienta alebo v organizme zvierat a v biologických materiáloch alebo biologických

- vzorkách, ktoré sa im odobrali,
  - c) riziko z expozície biologickým faktorom vyplývajúce z povahy práce,
  - d) rozsah manipulácie so zdravotníckymi predmetmi a situácie súvisiace s poranením alebo nákazou pri vykonávaní zdravotníckych činností vrátane kontaktu s krvou alebo s iným potenciálne infekčným materiálom,
  - e) riziko poranenia alebo nákazy,
  - f) možné spôsoby vylúčenia rizika z expozície biologickým faktorom.
- (2) Na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov pred rizikom z expozície biologickým faktorom v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach veterinárnej starostlivosti zamestnávateľ vykoná opatrenia primerané riziku, ktoré zahŕňajú najmä
- a) špecifikáciu vhodných postupov na dekontamináciu a dezinfekciu,
  - b) dôsledné používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov a tam, kde to je potrebné, používanie jednorazových osobných ochranných pracovných prostriedkov; jednorazové osobné ochranné pracovné prostriedky nie je možné používať opakovane,
  - c) zabezpečenie dostatočného počtu jednorazových osobných ochranných pracovných prostriedkov s prihliadnutím na charakter práce a to najmä ochranné rukavice, ochranné plášte, ochranné rúška, ochranné okuliare a ich bezpečnú likvidáciu po použití,
  - d) určenie a zavedenie bezpečných postupov na používanie a zneškodňovanie ostrých zdravotníckych predmetov a kontaminovaného odpadu vrátane umiestnenia zreteľne označených a technicky bezpečných nádob na manipuláciu s jednorazovými ostrými zdravotníckymi predmetmi a injekčným materiálom čo najbližšie k priestorom, kde sa používajú alebo nachádzajú ostré zdravotnícke predmety; tieto postupy zamestnávateľ pravidelne prehodnocuje a tvoria neoddeliteľnú súčasť opatrení na informovanie a školenie zamestnancov podľa § 10 a 11,
  - e) s ohľadom na činnosť a posúdenie rizika z expozície biologickým faktorom, znižovanie expozície biologickým faktorom odstraňovaním zbytočného používania ostrých zdravotníckych predmetov a uplatňovanie zdravotníckych pomôcok s integrovanými bezpečnostnými ochrannými mechanizmami,
  - f) zákaz používať opakované nasadzovanie krytu na ihly.
- (3) Tam, kde dochádza k poraneniu alebo nákaze pri vykonávaní zdravotníckych činností, zamestnávateľ musí vypracovať plán a postupy riešenia situácií, pri ktorých vzniká riziko poranenia; zamestnanci musia byť s týmto plánom a postupmi oboznámení.
- (4) Zamestnávateľ pri poranení alebo nákaze zamestnanca pri vykonávaní zdravotníckych činností
- a) zabezpečí starostlivosť o poraneného zamestnanca vrátane zabezpečenia poskytnutia poexpozičnej profylaxie a potrebnej zdravotnej starostlivosti, pričom musí byť dodržaná dôvernosť informácií o poranení, diagnóze a liečbe; ak je to potrebné zabezpečí aj vhodný zdravotný dohľad podľa § 15,
  - b) zistí príčinu pracovného úrazu a okolnosti jeho vzniku, spíše záznam o registrovanom pracovnom úraze, prešetrí príčiny a okolnosti vzniku nákazy a prijme príslušné opatrenia; zamestnanec musí včas poskytnúť informácie o podrobnostiach vzniku pracovného úrazu alebo vzniku nákazy,
  - c) zabezpečí poradenstvo a ak je to potrebné, aj pracovnú rehabilitáciu.<sup>16)</sup>
- (5) V izolačných priestoroch, v ktorých sú pacienti alebo zvieratá infikované biologickými faktormi 3. skupiny alebo 4. skupiny alebo u ktorých je podozrenie, že sú infikovaní týmito faktormi, sa uplatňujú ochranné opatrenia podľa prílohy č. 5, ktoré znížia riziko nákazy pre zamestnancov na najnižšiu možnú mieru.

## § 17

Osobitné opatrenia pre priemyselné procesy, laboratóriá a miestnosti pre pokusné zvieratá

- (1) V laboratóriách vrátane diagnostických laboratórií a v miestnostiach pre pokusné zvieratá,<sup>17)</sup> ktoré boli zámerne infikované biologickými faktormi 2. skupiny, 3. skupiny alebo 4. skupiny alebo ktoré sú nosičmi, alebo u ktorých je podozrenie z nosičstva takýchto faktorov (ďalej len „laboratóriá“), zamestnávateľ vykonáva tieto opatrenia:
- a) v laboratóriách, v ktorých zamestnanci manipulujú s biologickými faktormi 2. skupiny, 3. skupiny alebo 4. skupiny z dôvodu výskumu, vývoja alebo diagnostiky, zamestnávateľ určí ochranné opatrenia podľa prílohy č. 5 na zníženie rizika nákazy na základe posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa § 4 a po určení úrovne ochrany požadovanej pre príslušné biologické faktory; činnosti spojené s manipuláciou s biologickým faktorom musí zamestnanec vykonávať pri práci s biologickým faktorom 2. skupiny len v pracovných priestoroch zodpovedajúcich najmenej úrovni ochrany 2. stupňa; pri práci s biologickým faktorom 3. skupiny len v pracovných priestoroch zodpovedajúcich najmenej úrovni ochrany 3. stupňa a pri práci s biologickým faktorom 4. skupiny v pracovných priestoroch zodpovedajúcich úrovni ochrany 4. stupňa,
  - b) v laboratóriách, v ktorých zamestnanci manipulujú s materiálmi podozrivými z prítomnosti biologických faktorov, ktoré môžu spôsobiť ochorenie zamestnancov, ktorých úlohou nie je práca s biologickými faktormi

na účel ich kultivácie alebo pomnožovania, zamestnávateľ musí prijať opatrenia zodpovedajúce aspoň úrovni ochrany 2. stupňa; ochranné opatrenia zodpovedajúce úrovni ochrany 3. stupňa alebo 4. stupňa zamestnávateľ zabezpečí, ak ide o podozrenie alebo preukázanie, že taká úroveň ochrany je potrebná okrem prípadov, keď príslušný orgán verejného zdravotníctva rozhodne, že postačuje nižšia úroveň ochrany.

(2) Ustanovenie odseku 1 písm. a) sa vzťahuje aj na priemyselné procesy, pri ktorých sa používajú biologické faktory 2. skupiny, 3. skupiny alebo 4. skupiny, pričom sa uplatňujú ochranné opatrenia podľa prílohy č. 6. Na základe výsledkov posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom 2. skupiny, 3. skupiny alebo 4. skupiny môže príslušný orgán verejného zdravotníctva rozhodnúť o vhodných opatreniach, ktoré musí zamestnávateľ uplatňovať pri priemyselnom používaní týchto biologických faktorov.

(3) Činnosti uvedené v odsekoch 1 a 2, pri ktorých zamestnávateľ nemohol vykonať úplné posúdenie biologického faktora a pri ktorých môže zamýšľané použitie biologických faktorov predstavovať závažne zdravotné riziko pre zamestnancov, je možné vykonávať výhradne na pracoviskách zodpovedajúcich najmenej úrovni ochrany 3. stupňa.

## § 18

Prevádzkový poriadok

Zamestnávateľ je povinný vypracovať prevádzkový poriadok, ktorý podlieha schvaľovaniu podľa osobitného predpisu<sup>12)</sup> a ktorý obsahuje

- a) posudok o riziku z expozície biologickým faktorom podľa § 4,
- b) údaje o umiestnení pracoviska, identifikáciu zdrojov rizika z expozície biologickým faktorom vrátane rizika poranenia alebo nákazy pri vykonávaní zdravotníckych činností vrátane kontaktu s krvou alebo iným potenciálne infekčným materiálom,
- c) opis technológie alebo činnosti, vybavenie pracoviska z hľadiska stavebného, materiálneho a technického vrátane kontrolných systémov na zabránenie úniku alebo prenosu biologických faktorov na pracovisku,
- d) zabezpečenie ochranných a preventívnych opatrení s ohľadom na požadovanú úroveň ochrany podľa príloh č. 5 a 6 vrátane opatrení na bezpečnú manipuláciu a prepravu biologických faktorov na pracovisku a opatrení na prevenciu poranenia alebo nákazy pri vykonávaní zdravotníckych činností,
- e) havarijný plán na ochranu zamestnancov pred expozíciou biologickým faktorom 3. skupiny a 4. skupiny, ktorá môže vzniknúť v dôsledku porušenia bariér ohraničujúcich úroveň ochrany,
- f) spôsoby dekontaminácie a dezinfekcie a kontrola ich účinnosti na pracovisku,
- g) prostriedky na bezpečný zber, dočasné skladovanie a zneškodňovanie odpadov s obsahom biologických faktorov vrátane ostrých zdravotníckych predmetov,
- h) spôsob a frekvenciu školení zamestnancov,
- i) spôsob zabezpečenia očkovania zamestnancov.

## § 19

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

Týmto nariadením vlády sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 7.

## § 20

Zrušujúce ustanovenie

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 338/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci.

## § 21

Účinnosť

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 15. apríla 2013.

**Robert Fico v. r.**

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády č. 83/2013 Z. z.

**VZOROVÝ ZOZNAM PRÁC S BIOLOGICKÝMI FAKTORMI**

1. Práca v potravinárskych závodoch.
2. Práca v poľnohospodárstve.
3. Pracovné činnosti, pri ktorých dochádza k styku so zvieratami a výrobkami živočíšneho pôvodu.
4. Práca v zdravotníctve vrátane izolačných jednotiek a patológií.
5. Práca v klinických, veterinárnych a diagnostických laboratóriách vrátane diagnostických mikrobiologických laboratórií.
6. Práca v zariadeniach sociálnych služieb, zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a iné



špecifické činnosti v sociálnej oblasti napríklad sociálna práca v otvorenom prostredí so závislými osobami.

7. Práca v závodoch na likvidáciu odpadov.

8. Práca v čistiarňach odpadových vôd.

9. Práca v ozbrojených zboroch, Policajnom zbore, Hasičskom a záchrannom zbore a Horskej záchrannej službe.

Príloha č. 2 k nariadeniu vlády č. 83/2013 Z. z.

#### KLASIFIKÁCIA BIOLOGICKÝCH FAKTOROV

1. V súlade s rozsahom platnosti tohto nariadenia vlády sa do zoznamu klasifikovaných faktorov (ďalej len „zoznam“) zaraďujú výhradne faktory, o ktorých sa vie, že spôsobujú u ľudí nákazu. Tam, kde je to vhodné, sa uvádzajú indikátory toxického a alergického potenciálu biologických faktorov. Zoznam neobsahuje geneticky modifikované mikroorganizmy.

2. Zoznam sa zakladá na účinkoch biologických faktorov na zdravých ľudí. Osobitne sa neprihliada na špecifické účinky na zamestnancov, ktorých vnímavosť môžu ovplyvňovať rozličné príčiny ako napríklad predchádzajúce ochorenie, liečba, oslabená imunita, tehotenstvo alebo dojčenie. Také zvýšené riziko u zamestnancov by sa malo považovať za súčasť hodnotenia rizika z expozície biologickým faktorom podľa tohto nariadenia vlády. Pri niektorých priemyselných procesoch, niektorých laboratórnych prácach alebo niektorých prácach so zvieratami, ktoré zahŕňajú skutočnú alebo možnú expozíciu biologickým faktorom 3. skupiny alebo 4. skupiny, musia byť všetky preventívne technické opatrenia v súlade s § 17 nariadenia vlády.

3. Biologické faktory, ktoré nie sú v zozname klasifikované ako faktory 2. až 4. skupiny, sa automaticky neklasifikujú ako faktory 1. skupiny. Pri biologických faktoroch, o ktorých sa vie, že ich viaceré druhy sú patogénne pre ľudí, zoznam obsahuje tie, ktoré najčastejšie vyvolávajú ochorenia, ako aj odkaz na skutočnosť, že zdravie môžu ovplyvniť aj iné druhy toho istého rodu. Ak sa v zozname uvádza celý rod, znamená to, že druhy a kmene, o ktorých sa vie, že nie sú patogénne, sa zo zoznamu vylučujú.

4. Ak je kmeň oslabený alebo stratil známe virulentné gény, nemusí sa úroveň ochrany požadovaná klasifikáciou jeho kmeňa nevyhnutne uplatniť, podlieha však primeranému hodnoteniu rizika na pracovisku. Je to vtedy, ak sa taký kmeň má použiť ako produkt alebo súčasť produktu na profylaktické alebo liečebné účely.

5. Nomenklatúra klasifikovaných biologických faktorov použitá pri vypracúvaní tohto zoznamu je v súlade s najnovšími medzinárodnými dohodami o taxonómii a nomenklatúre biologických faktorov v čase prípravy tohto zoznamu.

6. Zoznam odráža stav vedomostí v čase jeho vypracovania.

7. Všetky vírusy, ktoré už boli izolované v ľuďoch a ktoré zatiaľ neboli vyhodnotené a začlenené do tejto prílohy, by mali byť klasifikované ako faktory minimálne 2. skupiny okrem prípadov, keď je možné dokázať, že ide o biologický faktor, ktorý pravdepodobne nespôsobuje ochorenie ľudí.

8. Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory 3. skupiny, ktoré sú v zozname označené dvoma hviezdikami (\*\*), môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko nákazy, keďže sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri vzduchom. Pri takýchto biologických faktoroch sa vyhodnotia ochranné opatrenia, ktoré sa majú vykonávať, prihliadajúc na charakter konkrétnych činností a množstvo príslušného biologického faktora.

9. Požiadavky na ochranu vyplývajúce z klasifikácie parazitov platia len pre štádiá životného cyklu príslušného parazita, v ktorých je schopný infikovať zamestnancov na pracovisku.

10. Zoznam obsahuje aj samostatné označenia prípadov, v ktorých je pravdepodobné, že biologické faktory spôsobujú alergické alebo toxické reakcie, a prípadov, keď je dostupná účinná očkovač látka alebo keď sa uchováva zoznam zamestnancov vystavených danému biologickému faktoru dlhšie ako 10 rokov.

Pri preventívnom očkovaní sa prihliada na zásady očkovania uvedené v prílohe č. 6.

Klasifikácia baktérií a podobných organizmov

Baktérie a podobné organizmy

Biologický faktor	Klasifikácia	Poznámky
<i>Aggregatibacter actinomycetemcomitans</i>	2	
<i>Actinomadura madurae</i>	2	
<i>Actinomadura pelletieri</i>	2	
<i>Actinomyces gerencseriae</i>	2	
<i>Actinomyces israelii</i>	2	
<i>Arcanobacterium pyogenes</i>	2	
<i>Actinomyces spp.</i>	2	
<i>Arcanobacterium haemolyticum</i>	2	
<i>Bacillus anthracis</i>	3	
<i>Bacteroides fragilis</i>	2	
<i>Bartonella bacilliformis</i>	2	
<i>Bartonella quintana (Rochalimaea quintana)</i>	2	
<i>Bartonella (Rochalinea) spp.</i>	2	
<i>Bordetella bronchiseptica</i>	2	
<i>Bordetella parapertussis</i>	2	
<i>Bordetella pertussis</i>	2	V
<i>Borrelia burgdorferi</i>	2	
<i>Borrelia duttonii</i>	2	
<i>Borrelia recurrentis</i>	2	
<i>Borrelia spp.</i>	2	
<i>Brucella abortus</i>	3	
<i>Brucella canis</i>	3	
<i>Brucella melitensis</i>	3	
<i>Brucella suis</i>	3	
<i>Burkholderia mallei</i>	3	
<i>Burkholderia pseudomallei</i>	3	
<i>Campylobacter fetus</i>	2	
<i>Campylobacter jejuni</i>	2	
<i>Campylobacter spp.</i>	2	
<i>Cardiobacterium hominis</i>	2	
<i>Chlamydophila pneumoniae</i>	2	
<i>Chlamydia trachomatis</i>	2	
<i>Chlamydophila psittaci (vtáčie kmene)</i>	3	
<i>Chlamydophila psittaci (iné kmene)</i>	2	
<i>Clostridium botulinum</i>	2	T
<i>Clostridium perfringens</i>	2	
<i>Clostridium tetani</i>	2	T, V
<i>Clostridium spp.</i>	2	
<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	2	T, V
<i>Corynebacterium minutissimum</i>	2	
<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Corynebacterium spp.</i>	2	
<i>Coxiella burnetii</i>	3	
<i>Edwardsiella tarda</i>	2	
<i>Neorickettsia sennetsu (Ehrlichia sennetsu)</i>	2	
<i>Ehrlichia spp.</i>	2	
<i>Eikenella corrodens</i>	2	
<i>Enterobacter aerogenes/cloacae</i>	2	

<i>Enterobacter spp.</i>	2	
<i>Enterococcus spp.</i>	2	
<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	2	
<i>Escherichia coli</i> (s výnimkou nepatogénnych kmeňov)	2	
<i>Escherichia coli</i> – enterohemoragické kmene, enteropatogénne kmene, cytotoxické kmene (napr. 0157:H7 alebo 0103)	3**)	T
<i>Elizabethkingia meningoseptica</i> ( <i>Flavobacterium meningosepticum</i> )	2	
<i>Fluoribacter bozemanae</i>	2	
<i>Francisella tularensis</i> (typ A)	3	
<i>Francisella tularensis</i> (typ B)	2	
<i>Fusobacterium necrophorum</i>	2	
<i>Gardnerella vaginalis</i>	2	
<i>Haemophilus ducreyi</i>	2	
<i>Haemophilus influenzae</i>	2	
<i>Haemophilus spp.</i>	2	
<i>Helicobacter pylori</i>	2	
<i>Klebsiella oxytoca</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	2	
<i>Klebsiella spp.</i>	2	
<i>Legionella pneumophila</i>	2	
<i>Legionella spp.</i>	2	
<i>Leptospira interrogans</i> (všetky sérotypy)	2	
<i>Listeria monocytogenes</i>	2	
<i>Listeria ivanovii</i>	2	
<i>Morganella morganii</i>	2	
<i>Mycobacterium africanum</i>	3	V
<i>Mycobacterium avium/intracellulare</i>	2	
<i>Mycobacterium bovis</i> (okrem kmeňa BCG)	3	V
<i>Mycobacterium chelonae</i>	2	
<i>Mycobacterium fortuitum</i>	2	
<i>Mycobacterium kansasii</i>	2	
<i>Mycobacterium leprae</i>	3	
<i>Mycobacterium malmoense</i>	2	
<i>Mycobacterium marinum</i>	2	
<i>Mycobacterium microti</i>	3**)	
<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>	2	
<i>Mycobacterium scrofulaceum</i>	2	
<i>Mycobacterium simiae</i>	2	
<i>Mycobacterium szulgai</i>	2	
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	3	V
<i>Mycobacterium ulcerans</i>	3**)	
<i>Mycobacterium xenopi</i>	2	
<i>Mycoplasma caviae</i>	2	
<i>Mycoplasma hominis</i>	2	
<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2	
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	2	
<i>Neisseria meningitidis</i>	2	V
<i>Nocardia asteroides</i>	2	

<i>Nocardia brasiliensis</i>	2	
<i>Nocardia farcinica</i>	2	
<i>Nocardia nova</i>	2	
<i>Nocardia otitidiscaviarum</i>	2	
<i>Pasteurella multocida</i>	2	
<i>Pasteurella spp.</i>	2	
<i>Peptostreptococcus anaerobius</i>	2	
<i>Plesiomonas shigelloides</i>	2	
<i>Porphyromonas spp.</i>	2	
<i>Prevotella spp.</i>	2	
<i>Proteus mirabilis</i>	2	
<i>Proteus penneri</i>	2	
<i>Proteus vulgaris</i>	2	
<i>Providencia alcalifaciens</i>	2	
<i>Providencia rettgeri</i>	2	
<i>Providencia spp.</i>	2	
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2	
<i>Rhodococcus equi</i>	2	
<i>Rickettsia akari</i>	3**)	
<i>Rickettsia canada</i>	3**)	
<i>Rickettsia conorii</i>	3	
<i>Rickettsia montana</i>	3**)	
<i>Rickettsia typhi (Rickettsia mooseri)</i>	3	
<i>Rickettsia prowazekii</i>	3	
<i>Rickettsia rickettsii</i>	3	
<i>Rickettsia tsutsugamushi</i>	3	
<i>Rickettsia spp.</i>	2	
<i>Salmonella enterica subsp. arizonae</i>	2	
<i>Salmonella enteritidis</i>	2	
<i>Salmonella typhimurium</i>	2	
<i>Salmonella paratyphi A, B, C</i>	2	V
<i>Salmonella typhi</i>	3**)	V
<i>Salmonella (iné sérotypy)</i>	2	
<i>Brachyspira spp. (Serpulina spp.)</i>	2	
<i>Shigella boydii</i>	2	
<i>Shigella dysenteriae (typ 1)</i>	3**)	T
<i>Shigella dysenteriae, iné ako typ 1</i>	2	
<i>Shigella flexneri</i>	2	
<i>Shigella sonnei</i>	2	
<i>Staphylococcus aureus</i>	2	
<i>Streptobacillus moniliformis</i>	2	
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	2	
<i>Streptococcus pyogenes</i>	2	
<i>Streptococcus suis</i>	2	
<i>Streptococcus spp.</i>	2	
<i>Treponema carateum</i>	2	
<i>Treponema pallidum ss. pallidum</i>	2	
<i>Treponema pallidum ss. pertenue</i>	2	
<i>Treponema spp.</i>	2	

<i>Vibrio cholerae</i> (vrátane El Tor)	2	
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	2	
<i>Vibrio spp.</i>	2	
<i>Yersinia enterocolitica</i>	2	
<i>Yersinia pestis</i>	3	V
<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Yersinia spp.</i>	2	

Vysvetlivky:

\*\*) Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory 3. skupiny môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko nákazy, pretože sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri vzduchom.

T Produkcia toxínov.

V Dostupnosť účinnej očkovacej látky.

spp. Odkaz na iné druhy, o ktorých sa vie, že sú pre ľudí patogénne.

ss. Poddruh.

Klasifikácia vírusov

Vírusy\*)

Biologický faktor	Klasifikácia	Poznámky
Adenoviridae	2	
Arenaviridae		
Komplex vírusov Lassa – lymfocytárnej choriomeningitídy (arenavírusy Starého sveta):		
<i>Vírus horúčky Lassa</i>	4	
<i>Vírus lymfocytárnej choriomeningitídy (neurotropné kmene)</i>	3	
<i>Vírus lymfocytárnej choriomeningitídy (ostatné kmene)</i>	2	
<i>Vírus Mopeia</i>	2	
<i>Iné komplexy Lassa – lymfocytárnej choriomeningitídy</i>	2	
Komplex vírusov Tacaribe (arenavírusy Nového sveta):		
<i>Vírus Guanarito</i>	4	
<i>Vírus Junin</i>	4	
<i>Vírus Sabia</i>	4	
<i>Vírus Machupo</i>	4	
<i>Vírus Flexal</i>	3	
<i>Iné vírusy komplexu Tacaribe</i>	2	
Astroviridae	2	
Bunyaviridae		
<i>Vírus Belgrade (tiež známy ako Dobrava)</i>	3	
<i>Vírus Bhanja</i>	2	
<i>Vírus Bunyamwera</i>	2	
<i>Vírus Germiston</i>	2	
<i>Vírus Oropouche</i>	3	
<i>Vírus Sin Nombre (predtým Muerto Canyon)</i>	3	
<i>Vírus kalifornskej encefalitídy</i>	2	
Hantavírusy		
<i>Hantaan vírus (vírus kórejskej hemoragickej horúčky)</i>	3	
<i>Vírus Seoul</i>	3	
<i>Vírus Puumala</i>	2	
<i>Vírus Prospect Hill</i>	2	
<i>Iné hantavírusy</i>	2	
Nairovírusy		
<i>Vírus krymsko-konzskej hemoragickej horúčky</i>	4	
<i>Vírus Hazara</i>	2	
Flebovírusy		
<i>Vírus horúčky údolia Rift</i>	3	V
<i>Vírus horúčky Sandfly</i>	2	
<i>Toskánsky vírus</i>	2	
<i>Iné Bunyaviridae, o ktorých je známe, že sú patogénne</i>	2	
Caliciviridae		
<i>Vírus hepatitídy E</i>	3**)	
<i>Vírus Norwalk</i>	2	
<i>Iné Caliciviridae</i>	2	
Coronaviridae	2	
Filoviridae		
<i>Vírus Ebola</i>	4	
<i>Vírus Marburg</i>	4	
Flaviviridae		

Vírus austrálskej encefalitídy ( <i>Encefalitida Murray Valley</i> )	3	
Vírus stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy	3**)	V
Vírus Absettarov	3	
Vírus Hanzalova	3	
Vírus Hypr	3	
Vírus Kumlinge	3	
Vírus Dengue, typ 1 – 4	3	
Vírus hepatitídy C	3**)	D
Vírus hepatitídy G	3**)	D
Vírus japonskej B encefalitídy	3	V
Vírus Kyasanurského lesa	3	V
Vírus vrtivky ( <i>Louping ill</i> )	3**)	
Vírus omskej hemoragickej horúčky	3	V, a)
Vírus Powassan	3	
Vírus Rocio	3	
Vírus ruskej jarno-letnej encefalitídy ( <i>TBE</i> )	3	V, a)
Vírus encefalitídy <i>St. Louis</i>	3	
Vírus Wesselsbron	3**)	
Vírus západonílskej horúčky ( <i>West Nile fever virus</i> )	3	
Žltá zimnica ( <i>Yellow fever</i> )	3	V
Iné flavivírusy známe ako patogénne pre človeka	2	
<b>Hepadnaviridae</b>		
Vírus hepatitídy B	3**)	V, D
Vírus hepatitídy D ( <i>delta</i> )	3**)	V, D, b)
<b>Herpesviridae</b>		
<i>Cytomegalovirus</i>	2	
Vírus Epstein-Barr	2	
<i>Herpesvirus simiae</i> (vírus B)	2	
Vírus herpes simplex typ 1 a 2	2	
<i>Herpesvirus varicella-zoster</i>	2	
Ľudský B-lymfotropný vírus ( <i>HBLV-HHV6</i> )	2	
Ľudský herpesvírus 7	2	
Ľudský herpesvírus 8	2	D
<b>Orthomyxoviridae</b>		
Vírusy chrípky typu A, B a C	2	V, c)
<i>Orthomyxoviridae</i> prenášané kliešťami: vírusmi <i>Dhori</i> a <i>Thogoto</i>	2	
<b>Papovaviridae</b>		
Vírusy BK a JC	2	D, d)
Ľudské papilomavírusy ( <i>Human papillomaviruses</i> )	2	D, d)
<b>Paramyxoviridae</b>		
Vírus osýpok ( <i>Measles virus</i> )	2	V
Vírus mumpsu ( <i>Mumps virus</i> )	2	V
Vírus castleskej choroby ( <i>Newcastle disease virus</i> )	2	
Parainfluenza vírus, typy 1 – 4	2	
Respiračný syncytiálny vírus ( <i>Respiratory syncytial virus</i> )	2	
<b>Parvoviridae</b>		
Ľudský parvovírus (B 19) ( <i>Human parvovirus</i> )	2	
<b>Picornaviridae</b>		
Vírus akútnej hemoragickej konjunktivitídy ( <i>Acute haemorrhagic</i>	2	

<i>conjunctivitis virus, AHC)</i>		
<i>Virusy Coxsackie</i>	2	
<i>Virusy Echo</i>	2	
<i>Virus hepatitídy A (ľudský enterovírus, typ 72)</i>	2	V
<i>Poliovírusy</i>	2	V
<i>Rhinovírusy</i>	2	
<b>Poxviridae</b>		
<i>Vírus Buffalopox</i>	2	e)
<i>Vírus Cowpox</i>	2	
<i>Vírus Elephantpox</i>	2	f)
<i>Vírus Milkers, node</i>	2	
<i>Vírus Molluscum contagiosum</i>	2	
<i>Vírus Monkeypox</i>	3	V
<i>Vírus Orf</i>	2	
<i>Vírus Rabbitpox</i>	2	g)
<i>Vírus Vaccinia</i>	2	
<i>Vírus Variola (veľký a malý)</i>	4	V
<i>Vírus Whitepox (Variola virus)</i>	4	V
<i>Vírus Yatapox (Tana a Yaba)</i>	2	
<b>Reoviridae</b>		
<i>Coltivirus</i>	2	
<i>Ľudské rotavírusy (Human rotaviruses)</i>	2	
<i>Orbivirus</i>	2	
<i>Reovirus</i>	2	
<b>Retroviridae</b>		
<i>Vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Human immunodeficiency virus)</i>	3**)	D
<i>Ľudský T-bunkový lymfotropný vírus (Human T-cell lymphotropic virus, HTLV), typ 1 a 2</i>	3**)	D
<i>Vírus opičej imunitnej nedostatočnosti (Simian immunodeficiency virus)</i>	3**)	h)
<b>Rhabdoviridae</b>		
<i>Vírus besnoty (Rabies virus)</i>	3**)	V
<i>Vírus vezikulárnej stomatitídy (Vesicular stomatitis virus)</i>	2	
<b>Togaviridae</b>		
<b>Alfavírusy</b>		
<i>Vírus východnej konskej encefalitídy (Eastern equine encephalomyelitis)</i>	3	V
<i>Vírus Bebaru</i>	2	
<i>Vírus Chikungunya</i>	3**)	
<i>Vírus Everglades</i>	3**)	
<i>Vírus Mayaro</i>	3	
<i>Vírus Mucambo</i>	3**)	
<i>Vírus Ndumu</i>	3	
<i>Vírus O'nyong-nyong</i>	2	
<i>Vírus Ross River</i>	2	
<i>Vírus Semliki Forest</i>	2	
<i>Vírus Sindbis</i>	2	
<i>Vírus Tonate</i>	3**)	
<i>Vírus venezuelskej konskej encefalomyelitídy (Venezuelan equine encephalomyelitis)</i>	3	V
<i>Vírus západnej konskej encefalomyelitídy (Western equine encephalomyelitis)</i>	3	V
<i>Iné známe alfavírusy</i>	2	



<i>Rubivirus (rubella)</i>	2	V
Toraviridae		
Neklasifikované vírusy		
<i>Konské morbiliformné vírusy (Equine morbillivirus)</i>	4	
<i>Vírusy hepatitídy doteraz neidentifikované</i>	3**)	D
Nekonvenčné činitele, ktoré vyvolávajú prenosné spongiformné encefalopatie (TSEs):		
<i>Creutzfeldt-Jakobova choroba</i>	3**)	D, d)
<i>Variant Creutzfeldt-Jakobovej choroby</i>	3**)	D, d)
<i>Bovinná spongiformná encefalopatia (BSE) a iné zvieracie TSEs</i>	3**)	D, d), i)
<i>Gerstmann-Sträussler-Scheinkerov syndróm</i>	3**)	D, d)
<i>Kuru</i>	3**)	D, d)

#### Vysvetlivky:

\*) Biologické faktory, ktoré nie sú v zozname klasifikované ako faktory 2. až 4. skupiny, sa automaticky neklasifikujú ako faktory 1. skupiny.

\*\*) Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory 3. skupiny môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko nákazy, pretože sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri vzduchom.

a) Kliešťová encefalitída.

b) Vírus hepatitídy D je pre zamestnancov patogénny len za prítomnosti simultánnej alebo sekundárnej nákazy vyvolanej vírusom hepatitídy B. Preto očkovanie proti hepatitíde B chráni zamestnancov, ktorí nie sú postihnutí hepatitídou B, proti hepatitíde D (delta).

c) Len pre typy A a B.

d) Odporúčané pri práci, pri ktorej je priamy kontakt s týmito faktormi.

e) Identifikované sú dva vírusy: typ buffalopox a variant vírusu Vaccinia.

f) Variant vírusu cowpox (kravských kiahní).

g) Variant vírusu Vaccinia.

h) V súčasnosti nie je dôkaz o ochoreniach ľudí zapríčinených inými retrovírusmi opičieho pôvodu. Pri práci s nimi sa odporúčajú opatrenia s úrovňou ochrany 3. stupňa.

i) V súčasnosti nie je dôkaz o infekciách zapríčinených u ľudí inými zvieracími TSEs. Napriek tomu sa pri laboratórnej práci odporúčajú bezpečnostné ochranné opatrenia ako pre faktory 3. skupiny okrem laboratórnej práce na identifikáciu faktora scrapie, pri ktorej sú dostatočné ochranné opatrenia s úrovňou ochrany 2. stupňa. D Zoznam a záznamy zamestnancov vystavených tomuto biologickému faktoru zamestnávateľ musí uchovávať dlhšie ako 10 rokov od posledného známeho vystavenia biologickým faktorom.

V Dostupnosť účinnej očkovacej látky.

Klasifikácia parazitov

Parazity

Biologický faktor	Klasifikácia	Poznámky
<i>Acanthamoeba castellani</i>	2	
<i>Ancylostoma duodenale</i>	2	
<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	2	
<i>Angiostrongylus costaricensis</i>	2	
<i>Ascaris lumbricoides</i>	2	A
<i>Ascaris suum</i>	2	A
<i>Babesia divergens</i>	2	
<i>Babesia microti</i>	2	
<i>Balantidium coli</i>	2	
<i>Brugia malayi</i>	2	
<i>Brugia pahangi</i>	2	
<i>Capillaria philippinensis</i>	2	
<i>Capillaria spp.</i>	2	
<i>Clonorchis sinensis</i>	2	
<i>Clonorchis viverrini</i>	2	
<i>Cryptosporidium parvum</i>	2	
<i>Cryptosporidium spp.</i>	2	
<i>Cyclospora cayetanensis</i>	2	
<i>Dipetalonema streptocerca</i>	2	
<i>Diphyllobothrium latum</i>	2	
<i>Dracunculus medinensis</i>	2	
<i>Echinococcus granulosus</i>	3**)	
<i>Echinococcus multilocularis</i>	3**)	
<i>Echinococcus vogeli</i>	3**)	
<i>Entamoeba histolytica</i>	2	
<i>Fasciola gigantica</i>	2	
<i>Fasciola hepatica</i>	2	
<i>Fasciolopsis buski</i>	2	
<i>Giardia lamblia (Giardia intestinalis)</i>	2	
<i>Hymenolepis diminuta</i>	2	
<i>Hymenolepis nana</i>	2	
<i>Leishmania brasiliensis</i>	3**)	
<i>Leishmania donovani</i>	3**)	
<i>Leishmania ethiopica</i>	2	
<i>Leishmania mexicana</i>	2	
<i>Leishmania peruviana</i>	2	
<i>Leishmania tropica</i>	2	
<i>Leishmania major</i>	2	
<i>Leishmania spp.</i>	2	
<i>Loa loa</i>	2	
<i>Mansonella ozzardi</i>	2	
<i>Mansonella perstans</i>	2	
<i>Naegleria fowleri</i>	3	
<i>Necator americanus</i>	2	
<i>Onchocerca volvulus</i>	2	
<i>Opisthorchis felineus</i>	2	
<i>Opisthorchis spp.</i>	2	
<i>Paragonimus westermani</i>	2	

<i>Plasmodium falciparum</i>	3**)	
<i>Plasmodium spp. (ľudské a opičie)</i>	2	
<i>Sarcocystis suihominis</i>	2	
<i>Schistosoma haematobium</i>	2	
<i>Schistosoma intercalatum</i>	2	
<i>Schistosoma japonicum</i>	2	
<i>Schistosoma mansoni</i>	2	
<i>Schistosoma mekongi</i>	2	
<i>Strongyloides stercoralis</i>	2	
<i>Strongyloides spp.</i>	2	
<i>Taenia saginata</i>	2	
<i>Taenia solium</i>	3**)	
<i>Toxocara canis</i>	2	
<i>Toxoplasma gondii</i>	2	
<i>Trichinella spiralis</i>	2	
<i>Trichuris trichiura</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei rhodesiense</i>	3**)	
<i>Trypanosoma cruzi</i>	3	
<i>Wuchereria bancrofti</i>	2	

Vysvetlivky:

\*\*\*) Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory 3. skupiny môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko nákazy, pretože sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri vzduchom.

spp. Odkaz na iné druhy, o ktorých sa vie, že sú pre ľudí patogénne.

A Možné alergické účinky.

Klasifikácia húb

Huby

Biologický faktor	Klasifikácia	Poznámky
<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A
<i>Blastomyces dermatitidis</i> ( <i>Ajellomyces dermatitidis</i> )	3	
<i>Candida albicans</i>	2	A
<i>Candida tropicalis</i>	2	
<i>Cladophialophora bantiana</i> (predtým: <i>Xylohypha bantiana</i> , <i>Cladosporium bantianum</i> alebo <i>trichoides</i> )	3	
<i>Coccidioides immitis</i>	3	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>neoformans</i> ( <i>Filobasidiella neoformans</i> var. <i>neoformans</i> )	2	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>gattii</i> ( <i>Filobasidiella bacillispora</i> )	2	A
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2	
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crescens</i>	2	
<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	A
<i>Fonsecaea compacta</i>	2	
<i>Fonsecaea pedrosoi</i>	2	
<i>Histoplasma capsulatum</i> var. <i>capsulatum</i> ( <i>Ajellomyces capsulatus</i> )	3	
<i>Histoplasma capsulatum duboisii</i>	3	
<i>Madurella grisea</i>	2	
<i>Madurella mycetomatis</i>	2	
<i>Microsporium</i> spp.	2	A
<i>Neotestudina rosatii</i>	2	
<i>Paracoccidioides brasiliensis</i>	3	
<i>Penicillium marneffeii</i>	2	A
<i>Scedosporium apiospermum</i> ( <i>Pseudallescheria boydii</i> )	2	
<i>Scedosporium prolificans</i> ( <i>inflatum</i> )	2	
<i>Sporothrix schenckii</i>	2	
<i>Trichophyton rubrum</i>	2	
<i>Trichophyton</i> spp.	2	

Vysvetlivky:

spp. Odkaz na iné druhy, o ktorých sa vie, že sú pre ľudí patogénne.

A Možné alergické účinky.

Príloha č. 3 k nariadeniu vlády č. 83/2013 Z. z.

#### ZÁSADY PRI OČKOVANÍ

1. Ak hodnotenie podľa § 4 preukáže riziko pre zdravie a bezpečnosť zamestnancov v súvislosti s expozíciou biologickým faktorom a ak existuje účinná očkovač látka, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť očkovanie príslušných zamestnancov.
2. Očkovanie by sa malo vykonávať v súlade s postupom uvedeným v osobitnom predpise<sup>18)</sup> a s praxou. Zamestnanci by mali byť informovaní o výhodách očkovania, ako aj nevýhodách pri nezačkovaní.
3. Očkovanie sa poskytuje zamestnancom bezplatne.
4. Lekár vystaví o očkovaní potvrdenie, údaj o očkovaní zapíše do zdravotnej dokumentácie vrátane dôvodu, ak sa očkovanie neuskutočnilo. Zápis o očkovaní je prístupný zamestnancovi a na požiadanie aj príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.

Príloha č. 4 k nariadeniu vlády č. 83/2013 Z. z.

#### ZÁSADY ZDRAVOTNÉHO DOHĽADU

1. Lekár vykonávajúci zdravotný dohľad zamestnancov exponovaných biologickým faktorom musí byť oboznámený s podmienkami alebo okolnosťami expozície každého zamestnanca.
2. Zdravotný dohľad, ktorého súčasťou sú lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci, lekár musí vykonávať v súlade so zásadami a praxou pracovného lekárstva a musí zahŕňať najmenej takýto rozsah:
  - a) vedenie a uchovávanie záznamov o zdravotnej a pracovnej anamnéze zamestnanca, ktoré obsahujú tieto základné údaje o zamestnancovi: meno, priezvisko, pohlavie, dátum narodenia, bydlisko, zdravotnú poisťovňu, dátum nástupu do súčasného zamestnania, zamestnanie vrátane expozície faktorom vyžadujúcim zdravotný dohľad v tomto zamestnaní,

- b) individuálne hodnotenie zdravotného stavu vo vzťahu k vykonávanej práci, najmä stav imunity a vykonané očkovania, zdravotné obmedzenia a kontraindikácie,
- c) biologický monitoring, ak je to primerané a vhodné, ako aj detekciu včasných a reverzibilných účinkov spojených s expozíciou biologickým faktorom pri výkone zamestnania; o ďalších vyšetreniach môže lekár rozhodnúť v súlade s najnovšími poznatkami v oblasti pracovného lekárstva,
- d) vyhodnotenie všetkých postupov vykonaných v rámci zdravotného dohľadu vrátane dátumu, kedy a kým boli vykonané.

Lekár musí písomne zdokumentovať záver, ktorý obsahuje zdravotnú spôsobilosť zamestnanca na výkon práce; ak je to potrebné, musí obsahovať aj odporúčania lekára, ktorý vykonáva zdravotný dohľad u zamestnávateľa, alebo opatrenia nariadené príslušným orgánom verejného zdravotníctva na vykonanie ochranných a preventívnych opatrení. Lekár poskytne záver zdravotného dohľadu zamestnancovi a zamestnávateľovi bez uvedenia údajov o zdravotnom stave zamestnanca.

Príloha č. 5 k nariadeniu vlády č. 83/2013 Z. z.

#### OCHRANNÉ OPATRENIA V ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENIACH, ZARIADENIACH VETERINÁRNEJ STAROSTLIVOSTI, LABORATÓRIÁCH A MIESTNOSTIACH PRE POKUSNÉ ZVIERATÁ

Opatrenia uvedené v tejto prílohe sa uplatňujú so zreteľom na charakter príslušných činností, príslušného biologického faktora a na posudzovanie rizika zamestnancov.

A. Ochranné opatrenia	B. Úrovně ochrany		
	2.	3.	4.
1. Pracovisko musí byť oddelené od iných činností vykonávaných v tej istej budove	Nie	Odporúča sa	Áno
2. Vzduch vháňaný na pracovisko a odsávaný z pracoviska sa musí filtrovať cez vysokoúčinný filter [HEPA] *) alebo podobným spôsobom	Nie	Áno, pre odsávaný vzduch	Áno, pre vháňaný aj odsávaný vzduch
3. Zariadenie na osobnú hygienu, tzv. hygienická slučka, ktorá sa použije pred vstupom do pracovného priestoru s biologickým faktorom a po jeho opustení	Áno	Áno	Áno
4. Na pracovisko majú vstup len určení zamestnanci	Odporúča sa	Áno	Áno, cez pretlakový priestor
5. Pracovisko sa musí dať vzduchotesne uzatvoriť na účel dezinfekcie	Nie	Odporúča sa	Áno
6. Špecifikované dezinfekčné postupy	Áno	Áno	Áno
7. Vzduch na pracovisku sa v porovnaní s vonkajšou atmosférou musí udržiavať v podtlaku	Nie	Odporúča sa	Áno
8. Účinná ochrana pred prenášačmi, napríklad hľadavcami alebo hmyzom	Odporúča sa	Áno	Áno
9. Povrchy nesmú prepúšťať vodu a musia sa dať ľahko čistiť	Áno, pre pracovné plochy	Áno, pre pracovné plochy a podlahu	Áno, pre pracovné plochy, steny, podlahu a strop
10. Povrchy musia byť odolné proti kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám a dezinfekčným prostriedkom	Odporúča sa	Áno	Áno
11. Bezpečné uskladnenie biologického faktora	Áno	Áno	Áno, obzvlášť bezpečné uskladnenie
12. Na pracovisku musí byť pozorovacie okno alebo iná alternatíva zabezpečujúca možnosť pozorovať zamestnancov	Odporúča sa	Odporúča sa	Áno
13. Laboratórium musí mať vlastné vybavenie	Nie	Odporúča sa	Áno
14. S infikovaným materiálom vrátane akéhokoľvek zvierat sa musí manipulovať v ochranej alebo izolačnej miestnosti alebo v inom vhodnom izolačnom systéme	Podľa vhodnosti	Áno, ak sa infekcia šíri vzduchom	Áno
15. Likvidácia mŕtvych tiel zvierat v schválenom spracovateľskom (kafilerickom) zariadení alebo v schválenej spaľovni nebezpečného odpadu	Áno	Áno	Áno
16. Bezpečná manipulácia s ostrými zdravotníckymi nástrojmi a ich zneškodňovanie spolu s kontaminovaným odpadom	Áno	Áno	Áno
17. Umiestnenie zreteľne označených a technicky bezpečných nádob na manipuláciu s jednorazovými ostrými predmetmi a injekčným materiálom blízko k priestorom, kde sa používajú alebo nachádzajú ostré zdravotnícke predmety	Áno	Áno	Áno

\*) HEPA – high efficiency particulate air.

Príloha č. 6 k nariadeniu vlády č. 83/2013 Z. z.

#### OCHRANNÉ OPATRENIA PRE PRIEMYSELNÉ PROCESY

Biologické faktory 1. skupiny – Pri práci s biologickými faktormi 1. skupiny vrátane živých oslabených očkovacích látok je potrebné zachovávať zásady bezpečnosti ochrany zdravia pri práci.

Biologické faktory 2. skupiny, 3. skupiny a 4. skupiny – Ochranné opatrenia sa môžu vhodne vyberať a kombinovať v rámci rôznych stupňov ochrany na základe hodnotenia rizika z expozície biologickým faktorom pre ktorýkoľvek pracovný proces alebo časti procesu.

A. Ochranné opatrenia	B. Úroveň ochrany		
	2.	3.	4.
1. So životaschopnými organizmami by sa malo manipulovať v rámci systému, ktorý fyzicky oddeľuje príslušný proces od okolia	áno	áno	áno
2. Vyústenie plynov z uzavretého systému by sa malo upraviť tak, aby sa	minimalizovalo uvoľnenie biologických faktorov	zabránilo uvoľneniu biologických faktorov	zabránilo uvoľneniu biologických faktorov
3. Zber vzoriek, pridávanie materiálov do uzavretého systému a prenos životaschopných organizmov do iného uzavretého systému by sa mali vykonávať tak, aby sa	minimalizovalo ich uvoľnenie	zabránilo ich uvoľneniu	zabránilo ich uvoľneniu
4. Veľké objemy tekutých kultúr by sa nemali odstraňovať z uzavretých systémov, pokiaľ životaschopné organizmy neboli	inaktivované overenými spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi
5. Tesnenie by malo byť skonštruované tak, aby sa	minimalizovalo uvoľnenie	zabránilo uvoľneniu	zabránilo uvoľneniu
6. Uzavreté systémy by sa mali nachádzať v kontrolovanej zóne*)	podľa potreby	podľa potreby	áno, vybudovanej na tento účel
a) Označenia biologického nebezpečenstva by mali byť umiestnené	podľa potreby	áno	áno
b) Vstup by mali mať len poverené osoby	podľa potreby	áno	áno, cez vzduchovú komoru
c) Personál by mal nosiť ochranné odevy	áno	áno, pracovné odevy	úplné prezlečenie
d) Pre personál by mali byť zabezpečené zariadenia na dekontamináciu a umyvárne	áno	áno	áno
e) Personál by sa mal pred opustením kontrolovanej zóny osprchovať	nie	podľa potreby	áno
f) Odpadová voda z drezov, výleviek a sprch by sa mala pred vypustením zbierať a inaktivovať	nie	podľa potreby	áno
g) Kontrolovaná zóna by sa mala zodpovedajúco ventilovať, aby sa minimalizovala kontaminácia vzduchu	podľa potreby	podľa potreby	áno
h) Vzduch v kontrolovanej zóne sa v porovnaní s vonkajšou atmosférou musí udržiavať v podtlaku	nie	podľa potreby	áno
i) Vzduch vháňaný a odsávaný do kontrolovanej zóny by sa mal filtrovať cez vysokoúčinné filtre [HEPA] **)	nie	nepovinné	áno
j) Kontrolovaná zóna by mala byť navrhnutá tak, aby zadržala pri úniku celý vnútorný obsah	nie	podľa potreby	áno
k) Kontrolovaná zóna by sa mala dať vzduchotesne uzatvoriť na účel dezinfekcie dymom alebo inými plynmi	nie	podľa potreby	áno
l) Spracovanie odpadových vôd pred konečným vypustením	inaktivované overenými spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi

\*) Kontrolovaná zóna – stavebne a funkčne vymedzený pracovný priestor podliehajúci špecifickému režimu a kontrole v súvislosti s používaním biologických faktorov.

\*\*\*) HEPA – high efficiency particulare air.

Príloha č. 7 k nariadeniu vlády č. 83/2013 Z. z.

#### ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/54/ES z 18. septembra 2000 o ochrane pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s vystavením biologickým faktorom pri práci (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 5/zv. 4.).

2. Smernica Rady 2010/32/EÚ z 10. mája 2010, ktorou sa vykonáva Rámcová dohoda o prevencii poranení ostrými predmetmi v nemocničnom a zdravotníckom sektore, uzatvorená medzi HOSPEEM a EPSU (Ú. v. EÚ L 134, 1. 6. 2010).

- 1) § 6 ods. 4 a § 18 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2) § 2 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.
- 3) § 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 4) § 7 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 5) § 2 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 6) § 52 ods. 1 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 7) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.
- 8) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.
- 9) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.
- 10) § 17 zákona č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 11) § 7 zákona č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 12) § 13 ods. 6 zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 13) § 13 ods. 4 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 14) § 30 zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 15) § 30 ods. 1 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 16) § 95 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.
- 17) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 377/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely.
- 18) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov.